

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор комунального
вищого навчального закладу

«Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

О. Л. Позднякова

«29» *Світлана* 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СГН04 «Іноземна мова»

Галузь знань	01	Освіта
Спеціальність	016	Спеціальна освіта
Рівень освіти	перший (бакалаврський)	

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова» для студентів першого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

РОЗРОБНИК:

Діброва М. Ю., в. о. старшого викладача кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Розглянуто на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін протокол від «29» серпня 2016 року № 12

В.о. завідувача кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін

С. В. Дьоменко

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01«Освіта»	Нормативна	
	Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»	Семестр	1-2-й
Модулів – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 180 год	
Змістових модулів – 4		Лекції: 30 год.	Практичні, семінарські: 60 год.
Загальна кількість годин – 180			Лабораторні: 0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		Самостійна робота: 90 год.	
		ІНДЗ: 0 год.	
		Вид контролю: 1 семестр - залік, 2 семестр - іспит	

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою навчання англійської мови є підготовка студентів до спілкування на цій мові, що передбачає наявність у них таких умінь у різних видах мовної діяльності:

- читати оригінальну літературу за фахом для отримання необхідної інформації;
- брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою в обсязі тематики, передбаченої програмою.

у процесі досягнення цієї практичної мети реалізуються також загальноосвітні, пізнавальні та виховні завдання. Поряд з лінгвістичними передбачається ознайомлення студентів з екстралінгвістичними знаннями, тобто з побутовою, країнознавчою та суспільно-політичною інформацією.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчити теоретичний матеріал у обсязі, визначеному програмою;
- забезпечити засвоєння студентами необхідної кількості нових слів і словосполучень;
- удосконалювати вміння будувати речення і складати відповіді у вигляді зв'язного тексту;
- навчити робити усні і письмові повідомлення на задану тему;
- розвивати навички спілкування іноземною мовою у побутовій, соціально-культурній та професійній сферах життя.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

- 1. Основні професійні компетентності** формують професійну комунікативну компетентність студента, здатного конструктивно мислити, пропонувати оригінальні шляхи вирішення різноманітних проблем, бачити й оцінювати дійсність під різними кутами зору.
- 2. Загальнонавчальні компетентності (вміння вчитися)** спрямовані на опанування стратегій, що визначають мовленнєву діяльність, передусім спрямовану на вирішення навчальних завдань і розв'язання життєвих проблем засобом створених навчальних ситуацій та розвиток самостійності студентів у навчанні та у сферах, пов'язаних з їх спеціалізацією.
- 3. Лінгвістична (мовна) компетентність** як знання та вміння використовувати мовні одиниці в усному та писемному мовленні складається з лексичної, граматичної, семантичної, фонологічної, орфографічної та орфоепічної компетентностей.
- 4. Лексична компетентність** як складова лінгвістичної компетенції

включає в себе лексичні та граматичні елементи.

5. **Граматична компетентність** полягає у знанні та вмінні користуватися граматичними ресурсами мови і розглядається як цілісний механізм виконання комунікативних завдань в рамках певної ситуації.
6. **Семантична компетентність** інтегрується у розвиток мовленнєвої комунікативної компетентності, оскільки питання змісту посідають центральне місце в комунікації. Відношення слова до його загального контексту, внутрішньолексичні зв'язки, значення граматичних елементів, категорій, структур та процесів, мають велике значення в розумінні продукування дискурсу в іноземній мові.
7. **Фонологічна, орфографічна та орфоепічна компетентності** формуються лише настільки, настільки це є необхідним для усної та письмової комунікації в рамках академічного й професійного середовища, що відповідає рівню володіння мовою B1 та B2.
8. **Соціокультурна компетентність**, яка складається з соціокультурних знань, соціолінгвістичної та міжкультурної компетентності, є невід'ємною частиною змісту програми.
9. **Професійна комунікативна компетентність** формується у студентів для реальних академічних та професійних сфер і ситуацій.

Студенти повинні знати:

- звуки та звукоутворення англійської мови, правила читання голосних звуків;
- ритм англійської мови;
- рід та число іменників;
- значення та синтаксичні функції дієслова;
- модальні дієслова;
- невизначений та визначений артикль;
- теперішній, майбутній та минулий часи груп Indefinite, Continuous, Perfect;
- лексику до зазначених тем.

Студенти повинні вміти:

- ставити всі види питань;
- утворювати множину іменників;
- використовувати дієслова з груп Indefinite, Continuous, Perfect в усній та писемній мові;
- писати нові слова;
- будувати речення граматично правильно, базуючись на знаннях граматики;
- робити письмові та усні повідомлення за темами, висловлювати свою

точку зору.

За навчальним планом спеціальності 016 «Спеціальна освіта» вивчення курсу передбачено у I-II семестрах. Навчальний план розділений на 4 модулі. В тематичному плані представлено розділ кожного модуля за видами навчальних занять та самостійної роботи студентів. Загальний обсяг дисципліни складає 3 залікових кредити (180 годин), що об'єднує всі види навчальної діяльності студента: аудиторні заняття, самостійну роботу (в т.ч. підготовку до підсумкового контролю), контрольні заходи (залік, іспит).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Фонетика англійської мови.

Тема 1. Правила читання.

Правила читання. Наголос (словесний, фразовий, логічний). Інтонація. Інтонація розповідного речення. Поняття про змістовну групу. Прийменники місця та напрямку. Правила читання буквосполучень. Інтонація звертання.

Тема 2. Частини мови. Артикль.

Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль. Прикметник. Прислівник. Числівник.

Змістовий модуль II. We study English

Тема 3. English as a means of international communication.

We Learn Foreign Language. Elements of Conversation.

Тема 4. Person's Character and Appearance.

About My Family And Myself. My Friend. My flat.

Тема 5. Climate and Weather.

British Climate And Weather. Seasons. Months of the Year.

Змістовий модуль III. Travelling.

Тема 6. Ukraine.

Ukraine is a sovereign state (its geographical position, natural resources, bodies of state power, history, culture).

Тема 7. Great Britain.

Some facts about Great Britain (its geographical position, natural resources, bodies of state power, history, culture).

Тема 8. Choosing a Career.

Applying for a Job. A Resume. Складне доповнення.

Змістовий модуль IV. Man is Habit Controlled

Тема 9. Man is Habit Controlled.

Isolated People. Wild Children. Герундій. Способи в англійській мові.
Умовний спосіб.

Тема 10. Communication is the basis of social interaction.

Symbols in Communication. Direct and Indirect Communication. Умовний спосіб у додаткових реченнях після дієслова to wish.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд
Змістовий модуль I. Фонетика англійської мови.					
Тема 1. Правила читання	20	4	6		10
Тема 2. Частини мови. Артиклъ	18	2	6		10
Разом за змістовим модулем I.	38	6	12		20
Змістовий модуль II. We study English					
Тема 3. English as a means of international communication.	12	2	4		6
Тема 4. Person's Character and Appearance.	30	4	10		16
Тема 5. Climate and Weather.	10	2	4		4
Разом за змістовим модулем II	52	8	18		26
Змістовий модуль III. Travelling					
Тема 6. Ukraine	8		4		4
Тема 7. Great Britain	10	2	4		4
Тема 8. Choosing a Career	22	2	8		12
Разом за змістовим модулем III	40	4	16		20
Змістовий модуль IV. Man is Habit Controlled					
Тема 9. Man is Habit Controlled	26	8	8		10
Тема 10. Communication is the basis of social interaction	24	4	6		14
Разом за змістовим модулем IV	50	12	14		24
Усього:	180	30	60		90

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фонетика англійської мови. Правила читання. Звуки та букви. Правила читання голосних букв (1 та 2 типи складів), правила читання приголосних букв (3 та 4 типи складів). Наголос (словесний, фразовий, логічний). Інтонація. Ритм англійської мови. Інтонація розповідного речення. Інтонація звертання та привітання.	2
2	Правила читання буквосполучень. Інтонація звертання. Вказівні займенники. Множина іменників. Числівник.	2
3	Артикль. Види артикля. Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль. Наголос у двоскладових словах. Складоутворюючі голосні.	2
4	Часи групи Indefinite. Теперішній, минулий та майбутній часи групи Indefinite	2
5	Часи групи Continuous . Теперішній, минулий та майбутній часи групи Continuous.	2
6	Часи групи Perfect. Теперішній, минулий та майбутній часи групи Perfect.	2
7	Тема. Поняття про модальність. Модальні дієслова can, may, must, should, would, ought.	4
8	Герундій. Функції та види герундія у реченні	2
9	Складне доповнення. Складне доповнення після дієслів сприйняття, складне доповнення після дієслова to make (заставляти)	2
10	Дієприкметникові звороти.	2
11	Способи в англійській мові. Умовний спосіб .	2
12	Elements of Conversation.	2
13	Communication, the basis of social interaction.	2
14	Man is Habit Controlled	2
	Всього	30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1.		
1	Фонетика англійської мови. Правила читання.	6
2	Частини мови. Артикуль	6
	Разом	12
Модуль 2		
3	English as a means of international communication	4
4	Person's Character and Appearance	10
5	Climate and Weather	4
	Разом	18
Модуль 3		
6	Ukraine	4
7	Great Britain	4
8	Choosing a career	8
	Разом	16
Модуль 4		
9	Man is Habit Controlled	8
10	Communication is the basis of social interaction	6
	Разом	14
	УСЬОГО ГОДИН	60

7.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль I. Фонетика англійської мови.		
1.	Тема: English as a means of international communication.	4
2.	Тема: Outstanding places of our city.	4
3.	Тема: Future Prospects	6
4.	Тема: Communication, the basis of interaction.	6
5.	Тема: Isolated People.	2
Змістовий модуль II. We study English		
6.	Тема: Wild Children.	4
7.	Тема: Symbols in communication.	4
8.	Тема: A Resume.	4
9.	Тема: Direct and Indirect communication.	4
10.	Тема: Man and Nature.	4
11.	Тема: What makes the personality?	4
Змістовий модуль III. Travelling.		
12.	Тема: World around us!	6
13.	Тема: Types of entertainments.	4
14.	Тема: Man and woman, their roles in the universe.	4
15.	Тема: Pet choice: revealing the real you.	2
16.	Тема: The natural world. Flora/Fauna.	2
Змістовий модуль IV. Man is Habit Controlled.		
17.	Тема: The English-speaking world.	6
18.	Тема: English holidays.	4
19.	Тема: British History.	4
20.	Тема: Truth and fiction.	4
21.	Тема: World of wonders.	4
22.	Тема: Partnership.	4
Разом		90

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Навчальні досягнення студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» із дисципліни «Іноземна мова» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип операційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, співбесіда, доповіді;
- **методи письмового контролю:** виконання вправ, самостійних та контрольних робіт, написання диктантів;
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та модульного контролю.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

1. *Рейтингове оцінювання курсу практичних занять та самостійної роботи:*

- 1.1. Підготовка домашнього завдання – 2 бали.
- 1.2. Читання та переклад тексту – 1-2 бали.
- 1.3. Написання диктанту – 1-3 бали.
- 1.4. Усна розповідь з теми – 1-3 бали.
- 1.5. Аудіювання – 1-3 бали.
- 1.6. Самостійне опрацювання окремих питань – 1-2 бали.
- 1.7. Тестування – 1-3 бали.
- 1.8. Перевірка зошита (конспектів) – 1-3 бали.
2. *Додаткові бали:*
- 2.1 Доповнення на практичних заняттях – 1-2 бали.
- 2.2 Участь у дискусії – 1-2 бали.
- 2.3 Творчий підхід до вирішення завдань – 1-2 бали.

Кожний модуль включає бали за відвідування практичних занять, поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи.

Виконання контрольної роботи здійснюється в режимі письмової роботи або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу 4 модулів.

У таблиці представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення дисципліни «Іноземна мова».

Розподіл балів, які отримують студенти (залік)

	Змістові модуль 1	Змістовний модуль 2	Підсумкова оцінка
Максимальна кількість балів	50	50	100
	ПК	ПК	
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль, в т.ч. за видами робіт			
- практичні заняття	40	40	
- виконання СРС	10	10	

Розподіл балів, які отримують студенти (іспит)

	Змістові модуль 3	Змістовний модуль 4	Іспит	Підсумкова оцінка
Максимальна кількість балів	35	35	30	100
	ПК	ПК		
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль, в т.ч. за видами робіт			30	
- практичні заняття	25	25		
- виконання СРС	10	10		

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Для оцінювання відповідей студентів з навчальної дисципліни «Іноземна мова» використовуються такі критерії.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно» (90–100 балів)	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре» (74–89 балів)	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань; але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно» (60–73 балів)	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно» (0–59 балів)	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Підсумковий контроль знань студентів з дисципліни «Іноземна мова» здійснюється на основі результатів поточного й підсумкового контролю. Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	90-100	A
Добре	82-89	B
	74-81	C
Задовільно	69-73	D
	60-68	E
Незадовільно	35-59	FX
	0-34	F

10. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Назвіть правила читання голосних букв у наголошених складах (1 та 2 типи читання). Правила читання приголосних звуків b,d.
2. Розкрийте зміст понять рід та число іменників.
3. Розкрийте поняття про займенник. Охарактеризуйте види займенників.
4. Розкрийте поняття про інфінітив.
5. Розкрийте поняття про неозначений артикль.
6. Охарактеризуйте займенник it.
7. Розкрийте поняття про визначений артикль.
8. Охарактеризуйте заперечливе розповідне речення з дієсловом to be.
9. Охарактеризуйте вираження родового відмінка за допомогою займенника of.
10. Охарактеризуйте дієслово to have та зворот to have got.
11. Охарактеризуйте зворот there is (there are).
12. Охарактеризуйте вживання займенників much, little, many, few.
13. Розкрийте поняття про утворення форми 3-ої особи однини теперішнього часу групи Indefinite.
14. Охарактеризуйте вираження прохання та наказу.
15. Охарактеризуйте Майбутній час групи Indefinite.
16. Охарактеризуйте ступені порівняння прикметників.
17. Розкрийте поняття про нульовий артикль.
18. Охарактеризуйте Минулий час групи Continuous.
19. Охарактеризуйте пряму та непряму мови.
20. Розкрийте поняття про безособові речення.
21. Охарактеризуйте Теперішній час групи Perfect.
22. Охарактеризуйте узгодження часів.
23. Розкрийте поняття про модальність.
24. Розкрийте поняття про пасивний залог.
25. Охарактеризуйте конструкцію «складне доповнення» після дієслів сприйняття.
26. Розкрийте поняття про пасивний залог.
27. Охарактеризуйте Минулий час групи Perfect.
28. Охарактеризуйте зворот «to be able to».
29. Охарактеризуйте форми дієслова to be у майбутньому часі.
30. Назвіть прийменники місця та напрямку.
31. Охарактеризуйте правила утворення числівників.
32. Охарактеризуйте способи в англійській мові.
33. Розкрийте поняття про дієприкметникові звороти.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Барановська Т. В. Граматика англійської мови. Збірник вправ / Т. В. Барановська. – К. : ВП Логос, 2002. – 367 с.
2. Бородіна Г. І. Англійська мова / Г. І. Бородіна. – К. : Вища школа, 2004. – 305 с.
3. Верба Г. В. Довідник з граматики англійської мови / Г. В. Верба. – К. : Вища школа, 2005. – 279 с.
4. Гацкевич М. А. Топики. Упражнения. Диалоги / М. А. Гацкевич. – СПб. : Каро, 2010. – 157 с.
5. Голіцинський Ю. Граматика. Збірник вправ / Ю. Голіцинський. – К. : Арій, 2015. – 543 с.
6. Карпусь І. А. Английский деловой язык / И. А. Карпусь. – К. : МАУП, 2005. – 321 с.
7. Качалова К. Н. Практическая грамматика английского языка / К. Н. Качалова. – М. : Юнвес, 2006. – 210 с.
8. Киселева Н. И. Reader / Н. И. Киселева. – М. : ОНИКС, 2008. – 104 с.
9. Левитская Е. Г. Грамматика английского языка / Е. Г. Левитская – СПб. : Мигус, 2005. – 215 с.
10. Резник Р. В. Грамматика английского языка / Р. В. Резник. – М. : Просвещение, 2012. – 189 с.
11. Шпак В. К. Англійська мова для повсякденного спілкування / В. К. Шпак. – К. : Вища школа, 2011. – 302 с.

ДОДАТКОВА:

1. Алова Н. П. Семінарій з курсу теоретичної граматики англійської мови / Н. П. Алова – К. : Вища школа, 2002. – 264 с.
2. Белоцерковская Н. Л. Об унификации учебной грамматической терминологии / Н. Л. Белоцерковская // Иностранные языки в школе. – 2002. – №2. – С. 68-72.
3. Бушуева Т. Г. Некоторые вопросы построения упражнений для автоматизации грамматических навыков / Т. Г. Бушуева – М. : Просвещение, 2002. – 267 с.
4. Витлин Ж. А. Обучение взрослых грамматике английского языка / Ж. А. Витлин – М. : Просвещение, 2008. – 421 с.
5. Вейхман Г. А. Новое в английской грамматике / Г. А. Вейхман – М. : ОНИКС, 2010. – 433 с.
6. Воронина Л. Ефективні прийоми навчання / Л. Воронина // English language and culture weekly. – 2011. – №23 – С. 35 - 46.

7. Гайдай О. И. Лабораторные работы для закрепления грамматических знаний / О. И. Гайдай – Запорожье : Нова школа, 2002. – 402 с.
8. Грамматическое руководство для развития навыка устной речи. – М. : – Юнвес, 2003. – 343 с.
9. Гужва Т. Reasons to Speak English / Т. Гужва – Х. : Торсінг Плюс, 2006. – 302 с.
10. Гурвич П. Б. Ситуативная обусловленность грамматической структуры / П. Б. Гурвич // Иностранные языки в высшей школе. – Вып.10. – 2005. – С. 40-45.
11. Гладкий А. В. Формальные грамматики и языки / А. В. Гладкий – М. : Просвещение, 2003. – 468 с.
12. Горина В. А. К вопросу о системном подходе к обучению грамматическим явлениям / В. А. Горина // Иностранные языки в высшей школе. – Вып.13. – 2008. – С.28-34.
13. Гросс М. Теория формальных грамматик / М. Гросс – М. : ОНИКС, 2001. – 632 с.
14. Иванова И. П. Теоретическая грамматика английского языка / И. П. Иванова – М. : Просвещение, 2011. – 247 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ:

<http://btcenglish.narod.ru> –розмовна англійська мова.

<http://dictionary.cambridge.org/> –словники.

www.repete-my.com –повторення лексики.

<http://www.study.ru/test/>–тести з англійської мови.

<http://www.free-english.com>

<http://www.comtutor.ru>

<http://www.englishpage.com>

<http://www.englishspace.ort.org/>

<http://www.lessons.ru/languages/aspera/about.html>

<http://www.bellenglish.com>

Аудіо-книги:

<http://www.audiobooksforfree.com>

Бібліотеки:

www.ipl.org <http://digital.library.upenn.edu/books>

<http://sunsite.berkeley.edu/alex>

Словники:

www.yourdictionary.com

www.m-w.com

www.multitran.ru